

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Regioninės plėtros komitetas

NEGALUTINIS
2006/2104(INI)

22.12.2006

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl būsimosios regioninės politikos įnašo diegiant naujoves ES
(2006/2104(INI))

Regioninės plėtros komitetas

Pranešėjas: Mieczysław Edmund Janowski

PR\646184LT.doc

PE 382.399v02-00

Vertimas pagal sutartį

LT

LT

PR_INI

TURINYS

Psl.

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS3

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl būsimosios regioninės politikos įnašo diegiant naujoves ES (2006/2104(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į EB steigimo sutarties 2, 3, 158, 159 ir 160 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1083/2006, nustatantį bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo¹ ir jo klaidų ištaisymą²,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1084/2006, įsteigiantį Sanglaudos fondą³,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo⁴,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1081/2006 dėl Europos socialinio fondo⁵,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1082/2006 dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG)⁶,
- atsižvelgdamas į 2006 m. spalio 6 d. Tarybos sprendimą 2006/702/EB dėl Bendrijos sanglaudos politikos strateginių gairių⁷,
- atsižvelgdamas į 2006 m. rugsėjo 25 d. Tarybos priimtą bendrąją poziciją (EB) Nr. 27/20068 ir Parlamento poziciją per antrąjį svarstymą dėl Tarybos bendrosios pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą dėl Europos bendrijos septintosios bendrosios mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo veiklos programos (2007–2013 m.)⁹ (2005/0043(COD)),
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl mokslo ir technologijų - Europos Sąjungos mokslinių tyrimų rėmimo politikos gaires¹⁰,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Sanglaudos politika ekonomikos augimui ir

¹ OL L 210, 2005 m. liepos 31 d., p. 25.

² OL L 239, 2006 m. rugsėjo 1 d., p. 248.

³ OL L 210, 2006 m. liepos 31 d., p. 79.

⁴ OL L 210, 2006 m. liepos 31 d., p. 1.

⁵ OL L 210, 2006 m. liepos 31 d., p. 12.

⁶ OL L 210, 2006 m. liepos 31 d., p. 19.

⁷ OL L 291, 2006 m. spalio 21 d., p. 11.

⁸ OL C 301E, 2006 m. gruodžio 12 d., p. 1.

⁹ P6_TA(2006)0513.

¹⁰ P6_TA(2005)0077.

darbo vietų kūrimui skatinti: Bendrijos strateginės gairės 2007–2013 m. (COM(2005)0299),

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žinių taikymas praktikoje: įvairialypė ES naujovių strategija“ (COM(2006)0502),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Daugiau mokslinių tyrimų ir inovacijų. Investavimas ekonomikos augimui ir užimtumui skatinti. Bendras požiūris“ (COM(2005)0488),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui „Sanglaudos politika ir miestai: miestų ir aglomeracijų įnašas į ekonomikos augimą bei darbo vietų kūrimą regionuose“ (COM(2006)0385),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Trečioji pažangos sanglaudos srityje ataskaita – naujosios augimo, darbo vietų ir sanglaudos partnerystės link“ (COM(2005)0192),
 - atsižvelgdamas į 2000 m. kovo 23-24 d. Lisabonos Europos Vadovų Tarybos išvadas,
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą pavasario Europos Vadovų Tarybai „Metas judėti sparčiau. Naujoji partnerystė vystymosi ir užimtumo labui“ (COM(2006)0030),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Vadovų Tarybai (Neformalus susitikimas Lahtyje, Suomijoje, 2006 m. spalio 20 d.) „Naujovėms atvira, šiuolaikiška Europa“ (COM(2006)0589),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Vadovų Tarybai „Europos technologijos institutas: tolesni žingsniai jo sukūrimo link“ (COM(2006)0276),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Regionų ekonominiai pokyčiai“ (COM(2006)0675),
 - atsižvelgdamas į 2006 m. Europos naujovių pažangos ataskaitą (tendencijų lentelę),
 - atsižvelgdamas į Regionų komiteto pozicijas ir nuomones,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto (A6-0000/2007) pranešimą,
- A. kadangi regioninė politika ne tik apima projektų tvirtinimą ir struktūrinių fondų valdymą, bet ir atlieka tam tikrą vaidmenį diegiant naujoves, o tai savo ruožtu apima daug papildomų mokslinių, technologinių, teisinių ir finansinių, ekonominių ir komercinių, organizacinių ir administracinių, energetikos ir aplinkosaugos, švietimo ir socialinių, sveikatos ir kultūros priemonių, skirtų Bendrijoje užtikrinti tvirtą sanglaudą,

- B. kadangi investicijos pačios savaime neužtikrina vystymosi, bet vykdant tinkamą politiką gali tapti gyvybiškai svarbiomis vystymosi priemonėmis,
- C. kadangi diegiant naujoves turi būti siekiama sumažinti regionų skirtumus įgyvendinant socialinio solidarumo ir darnaus vystymosi principus,
- D. kadangi visų su naujovėmis susijusių veikslių tikslas turi būti žmonės; kadangi jų išsamus ir harmoningas vystymasis yra būtina visų politikos priemonių įgyvendinimo sąlyga ir kadangi visų ES veikslių pagrindas turi būti jos gyventojų, kaip vietos ir regioninės bendruomenės narių ir kartu valstybių narių piliečių, gerovė (plačiai apibrėžiama ir kaip gyvenimo kokybė, ir kaip ilgas gyvenimas),
- E. kadangi vienodas švietimo ir mokymo prieinamumas visais lygmenimis yra pagrindinė piliečių teisė ir kadangi reikia stiprinti nuolatinį mokymą ir suteikti darbuotojams galimybių persimokyti,
- F. kadangi naujovės Europos Sąjungoje turėtų būti suprantamos kaip dinamiškas ir sąveikus procesas, apimantis daug įvairių suinteresuotų subjektų, pvz., remiantis subsidiarumo principu, regioninius ir vietos suinteresuotus subjektus,
- G. kadangi naujovės taip pat gali reikšti, kad bus sugrįžta prie gerų, išbandytų ir pasitvirtinusių veiklos būdų, kurie buvo naudojami kartų kartas, ir kadangi kai kuriais atvejais naujovių diegimo priemonės gali būti skirtos tik kai kuriems regionams,
- H. kadangi kai kurioms priemonėms reikia didelių išlaidų, o kitoms – tik naujų idėjų ir (arba) gerų, aiškių teisės aktų, kurių būtų laikomasi,
- I. kadangi Lisabonos strategijos tikslas – iki 2010 m. padaryti ES konkurencingiausia pasaulio ekonomika, taip pat ir iki 3 proc. didinant moksliniams tyrimams bei taikomajai veiklai skirtas lėšas; kadangi regioninius ir vietos centrus reikia aktyviau įtraukti į praktinį Lisabonos strategijos įgyvendinimą,
- J. kadangi 60-70 proc. ES direktyvų įgyvendinamos regioniniu ir vietos lygmenimis,
- K. kadangi struktūriniai fondai turi būti naudojami lanksčiai, kad būtų galima deramai atsižvelgti į atskiriems regionams būdingas ypatybes,
- L. kadangi buvo pradėtos taikyti įvairios finansavimo priemonės, įskaitant naujas JASPERS, JEREMIE ir JESSICA iniciatyvas, ir kadangi EIB veiksmai yra naudingas vystymosi racionalizuojant išlaidas svetas,
- M. kadangi mažos ir vidutinės įmonės (MVI) atlieka gyvybiškai svarbų vaidmenį diegiant naujoves ES, nes jos, bet kita ko, lanksčios ir greitai reaguoja į naujas technologijas ir naujus veiklos metodus,
- N. kadangi plačiai suprantama ekonominė veikla taip pat apima ūkininkavimą,
- O. kadangi paslaugų sektoriuje uždirbama didelė dalis (apie 70 proc.) ES valstybių pajamų,

- P. kadangi turi būti sukurtos deramos sąlygos naudotis transporto, telekomunikacijų ir informacijos tinklų infrastruktūra,
- Q. kadangi kiti pasaulio ekonomikos ir politikos „žaidimo“ veikėjai nesėdi „sudėję rankų“ ir taip pat ieško naujų sprendimų ir kadangi naujovės gali būti priemonė padaryti Europos ekonomiką patrauklesnę ir konkurencingesnę, padedančią užmegzti Bendrijos regionų ryšius,
- R. kadangi naujovės – vienas iš trijų Europos Sąjungos prioritetų, įtrauktų į Strategines gaires,

Žmogiškojo kapitalo, švietimo, mokslo ir mokslinių tyrimų politika

1. ragina valstybes nares ir Komisiją užtikrinti, kad švietimas visuose regionuose būtų vienodai prieinamas visais lygmenimis, o tai paskatins žmonių sugebėjimą mąstyti novatoriškai, kūrybiškai ir užtikrins asmeninio (ir intelektualinio, ir fizinio) vystymosi pusiausvyrą bei etinio-socialinio elgesio įpročius;
2. džiaugiasi iki šiol pasiektais rezultatais ir ragina valstybes nares ir Komisiją skatinti regioninių akademinių ir mokslinių tyrimų centrų plėtrą bei glaudesnę šių centrų bendradarbiavimą, apimančią daugiau mokslininkų ir studentų mainų;
3. atkreipia Tarybos ir Komisijos dėmesį į tai, kad, atsižvelgiant į dabartinės demografinės ES padėties keliamą žlugimo ir darbo jėgos trūkumo pavojų, reikia radikaliai pakeisti valstybių narių ir regioninių bei vietos institucijų vykdomas šeimos politikos priemones; mano, kad reikia ypač atsižvelgti į tai, kad Europos visuomenė sensta, ir mano, kad pagyvenę žmonės turi būti labiau įtraukiami į novatoriškas priemones – taip būtų deramai panaudotos jų žinios ir patirtis;
4. siūlo Komisijai, valstybėms narėms, Regionų komitetui ir regioninėms institucijoms pažadinti regioninę ir vietos visuomenę – surengti daugelio krypčių kampaniją, kuria, remiantis principu „nuo atskiro prie bendro“, būtų ieškoma didesnio dialogo su visuomene, siekiant skatinti tvirtesnę naujovių dvasią;
5. laikosi požiūrio, kad pagrindinė naujovių diegimo ES sąlyga – netrukdoma, nemokama arba itin pigi plačiajuostė prieiga prie
 - a) administracinės informacijos (visais administracijos lygmenimis), kad visus administracinius formalumus, taip pat ir susijusius su verslu, būtų galima atlikti internetu, ir
 - b) mokslinės, ekonominės, teisinės ir kultūrinės informacijos, deramai laikantis intelektualinės nuosavybės principų (platesnis elektroninių bibliotekų prieinamumas),

ragina Komisiją, valstybes nares, regionines ir vietos institucijas užtikrinti visuotinę prieigą prie šios informacijos ir padidinti informacijos ir ryšių technologijomis (IRT) grindžiamo darbo galimybes – tai ypač svarbu asmenims, kurių asmeninės ar profesinės

aplinkybės reikalauja nuotolinių darbo vietų, pvz., jaunoms, išsilavinusioms motinoms ir neįgaliesiems;

6. mano, kad, siekiant visoje Bendrijoje išplėsti naujoves, būtina plačiai remti su išradimais, patentais ir licencijomis susijusią veiklą, ir ragina Tarybą, Komisiją ir valstybes nares dėti daugiau pastangų, kad įsigaliotų Europos patentas, ir užtikrinti autorių teisių laikymąsi (intelektinės nuosavybės teisių strategija) – taip šioje srityje bus laipsniškai įtvirtinami pasauliniai sprendimai, grindžiami daugiausiai Europos modeliais;
7. laikosi požiūrio, kad naujovių kūrimo grupės, kompetencijos centrai ir pan. iki šiol pasiekė gerų rezultatų kurdami ir sklandžiai bei veiksmingai įgyvendindami novatoriškas koncepcijas ir sprendimus; ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti steigti šias grupes kuriant mokslinių tyrimų, švietimo centrų, verslo ir vietos bendruomenių sąsajas;
8. ragina valstybes nares skatinti bendrai kurti Europos technologijų platformas, suteikiančias galimybę sutelkti naujovių diegimo veiklą ir tuo tikslu užmegzti tarptautinius ir tarpregioninius pramonės, mokslinių tyrimų ir finansų grupių ryšius;
9. pabrėžia, kad dabartinis išlaidų moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai lygis pavojingai žemas ir kad šiam tikslui skirti Bendrijos biudžeto asignavimai toli gražu nėra patenkinami; ragina valstybes nares kuo greičiau nacionaliniu ir regioniniais lygmenimis žymiai padidinti šią išlaidų dalį nuo BVP;
10. laiko Europos technologijos institutą (ETI) nauja galimybe užkirsti kelią „protų nutekėjimui“ ir suteikti talentingiems Europos mokslininkams niekada nepasikartosiančią galimybę atlikti aukščiausio lygmens mokslinius tyrimus ir prireikus teikti paramą regioniniams mokslinių tyrimų institutams; todėl ragina Tarybą, Komisiją ir valstybes nares paspartinti ETI kūrimo darbą ir taip padidinti Bendrijos konkurencingumą ir iš naujovių, mokslinių tyrimų bei švietimo sudaryto „žinių trikampio“ galimybes;

Ekonominė ir energetikos politika, finansinės ir administracinės priemonės

11. ragina Komisiją, valstybes nares, regionines ir vietos institucijas išsamiai (įskaitant administracinių procedūrų ir mokesčių sistemos integravimo priemones) remti MVĮ, nes jos – kūrybingiausia ir dinamiškiausia technologinių ir organizacinių naujovių varomoji jėga, galinti padidinti Europos ekonominį konkurencingumą ir pagerinti padėtį darbo rinkoje;
12. ragina regionines ir vietos institucijas skatinti ir remti regioninę visų dydžių – mažų, vidutinių ir didelių mokslinių tyrimų centrų ir įmonių bendradarbiavimą;
13. ragina valstybes nares, pasinaudojant viena kitą papildančiomis Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo, Sanglaudos fondo ir pagal Septintąją bendrąją programą teikiamo finansavimo galimybėmis, veiksmingai įgyvendinti naujovėms palankias politikos priemones regionuose;
14. laikosi požiūrio, kad, esant tokiam dideliame socialiniam spaudimui to siekti, reikia

radikaliai mažinti biurokratiją, kuri neturi būti painiojama su veiksmingu administravimu; ragina Komisiją ir valstybes nares šiuo atžvilgiu persvarstyti ES, nacionalinius ir vietos teisės aktus, juos labai supaprastinti ir, kai įmanoma, standartizuoti administracines procedūras, ypač susijusias su ekonominės veiklos pradėjimu ir atlikimu (vieno langelio principu veikiantys informaciniai centrai);

15. laikosi požiūrio, kad vietos ir regioninėms institucijoms naujoves skatinančiam darbui atlikti turi būti teikiama institucinė parama, ir siūlo valstybėms narėms apsvarstyti galimybę, remiantis subsidiarumo principu, joms suteikti kuo platesnes pareigas, galias ir deramas savišalpos, subsidijų ir dotacijų priemones, kurios turėtų palengvinti pastangas, dedamas siekiant pateikti vietos gyventojams kuo geresnius sprendimus;
16. ragina valstybes nares ir regionines institucijas ieškant būdų įgyvendinti naujovėms palankias investicijas ir projektus labiau pasinaudoti sprendimais, apimančiais viešąsias ir privačias partnerystes, ir kartu taikyti kitose šalyse ir regionuose išplėtotą pažangiąją patirtį;
17. mano, kad, siekiant nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu įgyvendinti naujovėms palankias politikos priemones, reikia sudaryti geresnes galimybes gauti kapitalo; ragina Tarybą, Komisiją ir valstybes nares įsteigti realius poreikius atitinkančias finansavimo priemones ir novatoriškų projektų rizikos valdymo sistemą; šiuo požiūriu pripažįsta, kokios svarbios naujovėms yra naujosios bendrai EIB ir EIF taikomos finansavimo iniciatyvos (JASPERS, JEREMIE ir JESSICA), ir mano, kad regioniniu lygmeniu reikėtų kuo plačiau skleisti informaciją apie veiksmingą praktinį šių iniciatyvų įgyvendinimą;
18. pripažįsta, kad naujovės ir sklandus bei saugus asmenų ir prekių judėjimas yra susiję – tam reikia į transporto infrastruktūrą įtraukti regionines bendruomenes; ragina Komisiją, valstybes nares ir regionines institucijas transporto srityje taikyti technines ir organizacines naujoves – tai ypač susiję su vietos ir regioninio lygmens viešuoju transportu;
19. džiaugiasi, kad Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija ėmėsi spręsti Europos energetikos problemas, ir suprasdamas, kad energetikos politika iš esmės priklauso nacionalinei sričiai ir daro didelę įtaką ekonomikos naujovėms, ragina valstybes nares apsvarstyti regioninius tos politikos aspektus, įskaitant energetinį švietimą, kurio poveikis turėtų būti didesnės pastangos racionalizuoti energijos vartojimą ir, pasinaudojant geologinėmis savybėmis, vietos energijos šaltiniais ir skatinant statyti energiją taupančius pastatus, gaminti „švarią“ energiją.

Miestas ir kaimas bei aplinka

20. ragina valstybes nares ir Komisiją optimaliai naudojantis vietos sąlygomis ir ištekliais veiksmingiau vykdyti tarpreregioninio kompensavimo politiką ir taip siekti tikros teritorinės sanglaudos, padedančios Bendrijoje diegti naujoves, bei kovoti su tam tikrų sričių gyventojų skaičiaus mažėjimu, kuri sukelia prastos ekonominės sąlygos;
21. atkreipia Komisijos, valstybių narių ir regioninių institucijų dėmesį į tai, kad, siekiant

sukurti naujovėms palankią aplinką, žmonėms reikia užtikrinti geras gyvenimo sąlygas, o tai reiškia – deramą saugumą, sveikatos apsaugą, aplinkos apsaugą, padorų būstą, paslaugų prieinamumą ir t. t.;

22. atsižvelgdamas į tai, kokie svarbūs yra miestai ne tik kaip daugumos ES piliečių gyvenimo vieta, bet ir kaip vietos bei regioniniai naujovių centrai, ragina valstybes nares ir regionines institucijas remti ilgalaikį erdvės planavimą, sukursiantį palankias sąlygas racionaliai ir harmoningai naudoti miesto erdvę ir tvariai plėsti miestus deramai atsižvelgiant į ekonomikos, namų ūkių, poilsio poreikius ir aplinkosaugą;
23. ragina Komisiją ir valstybes nares remti naujovėms palankią ir ekologišką veiklą (ekologines naujoves), padedančią tvariai vystyti regionus;
24. ragina Komisiją, valstybes nares ir regionines institucijas naujovių politikos priemones taikyti ir žemės ūkio maisto gamybos, perdirbimo ir kaimo vietovių gyvenimo sąlygų srityje, nes kaimo vietovės, kuriose gyvena apie 20 proc. Bendrijos gyventojų, turi lemiamą reikšmę užtikrinant ES maisto tiekimo patikimumą;

Pažangioji patirtis ir naujovių politikos įtvirtinimas

25. teigiamai vertina iki šiol atliktą Komisijos darbą vertinant naujovių politiką valstybių narių lygmeniu (pvz., Europos naujovių pažangos ataskaitoje) ir ragina, naudojant kuo objektyvesnius naujovių rodiklius, sistemingai nagrinėti atskirus regionus; siūlo įtraukti atitinkamas analizes ir vertinimus į dabar rengiamą ketvirtąją periodinę sanglaudos ataskaitą;
26. ragina Komisiją imtis veiksmų įtvirtinti nacionalines strategines orientacines struktūras (NSRF), į kurias turi būti įtrauktos Regionų inovacijų strategijos (RIS) siekiant padaryti pažangą naujovių srityje ir integruoti šias strategijas į bendrą, nuoseklią visos ES sistemą;
27. teigiamai vertina iki šiol bendradarbiavimo sistemomis pasiektus regionų ir vietos bendruomenių keitimosi įprasta ir pažangiąja patirtimi rezultatus; ragina Komisiją nuolat remti šių sistemų plėtrą ir naujovių perdavimą, naudojant naujausias informacijos ir ryšių technologijas, labai pagerinančias galimybes perduoti informaciją ir ja keistis, ypač žinant, kad reikia įtraukti atokių regionų bendruomenes; šiuo atžvilgiu teigiamai vertina tai, kad vykdydama iniciatyvą „Regionų ekonominiai pokyčiai“ Komisija skatina regionus ir miestus bendradarbiauti, bet laukia konkrečių pasiūlymų, kaip tą iniciatyvą įgyvendinti;
28. ragina Komisiją kartu su valstybėmis narėmis atlikti Bendrijos strateginių gairių laikotarpio vidurio peržiūrą ir įvertinti regionuose vykdomos ES naujovių politikos pažangą;
29. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir Regionų komitetui.